



| Guía Docente          |   |                    |                   |          |
|-----------------------|---|--------------------|-------------------|----------|
| Datos Identificativos |   |                    |                   | 2017/18  |
| Asignatura (*)        | Socioloxía  | Código             | 710G01007         |          |
| Titulación            | Grao en Humanidades   |                    |                   |          |
| Descritores           |   |                    |                   |          |
| Ciclo                 | Período   | Curso              | Tipo              | Créditos |
| Grao                  | 2º cuatrimestre   | Primeiro           | Formación básica  | 6        |
| Idioma                | CastelánGalego  |                    |                   |          |
| Modalidade docente    | Presencial  |                    |                   |          |
| Prerrequisitos        |   |                    |                   |          |
| Departamento          | Socioloxía e Ciencias da Comunicación   |                    |                   |          |
| Coordinación          | Leira Lopez, Jose   | Correo electrónico | jose.leira@udc.es |          |
| Profesorado           | Leira Lopez, Jose   | Correo electrónico | jose.leira@udc.es |          |
| Web                   |   |                    |                   |          |
| Descrición xeral      | A materia de Socioloxía ten como obxectivo xeral introducir aos alumnos nos conceptos e fundamentos teóricos e empíricos que permiten o coñecemento científico das sociedades. A análise da realidade social, exercida desde a elaboración teórica e práctica da investigación sociolóxica, fundaméntase na idea de explicar o mundo social que nos rodea e contribuír á comprensión dos procesos de cambio. O obxectivo último é despertar nos alumnos o interese pola Socioloxía como ciencia social, proporcionarlles as ferramentas que lles serán necesarias no seu estudo e ofrecerlles unha visión de conxunto do que trata a área de coñecemento da Socioloxía. |                    |                   |          |

| Competencias / Resultados do título |  |
|-------------------------------------|--|
| Código                              | Competencias / Resultados do título  |
| A1                                  | Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións) |
| A3                                  | Coñecemento do espazo e do territorio  |
| A5                                  | Coñecemento de estratexias de desenvolvemento cultural e medioambiental                          |
| A6                                  | Coñecemento do comportamento humano individual e social  |
| A7                                  | Coñecemento sincrónico y diacrónico de diversas realidades culturais actuais                     |
| A8                                  | Coñecemento básico da realidade socio-política contemporánea                                     |
| A11                                 | Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais          |
| A12                                 | Uso correcto, oral e escrita, das linguas propias  |
| A17                                 | Innovación na presentación e difusión da cultura   |
| B1                                  | Aprender a aprender.   |
| B2                                  | Resolver problemas de forma efectiva.  |
| B3                                  | Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo   |
| B4                                  | Traballar de forma autónoma con iniciativa   |
| B5                                  | Traballar de forma colaborativa.   |
| B6                                  | Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadano e como profesional                 |
| B7                                  | Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo   |
| B8                                  | Comunicación oral e escrita nas linguas propias  |
| B10                                 | Capacidade de análise e de síntese.  |
| B11                                 | Capacidade de xestión da información relevantes.   |
| B12                                 | Capacidade de integración en equipos multidisciplinares  |
| B13                                 | Recoñecemento da riqueza da diversidade e da multiculturalidade                                  |
| B14                                 | Saber traballar con equipos internacionais   |
| B16                                 | Capacidade para a adaptación a cambios no contorno   |
| B17                                 | Capacidade para emprender melloras e propoñer innovacións  |
| B19                                 | Motivación e compromiso cara á calidade nas actuacións profesionais                              |
| B20                                 | Creatividade e orixinalidade no pensamento e na práctica   |
| B21                                 | Sensibilidade social, senso da xustiza e da equidade e sensibilidade cara á desigualdade         |



|     |  |
|-----|--|
| B22 | Sensibilidade polo medio ambiente e a súa protección.  |
| C1  | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.   |
| C3  | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.  |
| C4  | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C6  | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.  |
| C7  | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.   |
| C8  | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.  |

| Resultados da aprendizaxe  |                                     |   |                |
|--|-------------------------------------|---|----------------|
| Resultados de aprendizaxe  | Competencias / Resultados do título |   |                |
| Coñecemento acerca das bases da Socioloxía   | A1<br>A3<br>A8<br>A11<br>A12        | B1<br>B2<br>B3<br>B5<br>B7<br>B8<br>B10<br>B21                          | C1<br>C3<br>C7 |
| Coñecemento teórico e aplicado acerca das bases dos sistemas socioculturais e os seus compoñentes (poboación, cultura, estratificación social, organización, institución sociais, cambio social, conflito social, movementos sociais, globalización) | A5<br>A6<br>A7<br>A17               | B4<br>B6<br>B11<br>B12<br>B13<br>B14<br>B16<br>B17<br>B19<br>B20<br>B22 | C4<br>C6<br>C8 |

| Contidos   |  |
|--|--|
| Temas  | Subtemas   |
| Tema 1. O estudo científico das sociedades humanas         | As sociedades humanas na natureza. A ciencia. As ciencias sociais. A investigación social. O proceso de investigación. Metodoloxía e técnicas.                         |
| Tema 2. A socioloxía como ciencia social                   | A socioloxía, produto social. As orixes do pensamento sociolóxico. O período clásico. A importancia dos paradigmas e os niveis de análise. As diferentes perspectivas. |
| Tema 3. As sociedades humanas como sistemas socioculturais | As sociedades humanas como sistemas. Os catro compoñentes das sociedades humanas. A poboación. A cultura. A organización social. A institucións sociais.               |
| Tema 4. Sociedade e Cultura                                | ¿Que é a cultura?. Os compoñentes da cultura. Diversidade cultural. O cambio cultural. Asimilacionismo, multiculturalismo e interculturalismo. Cultura e liberdade.    |
| Tema 5. Proceso de socialización                           | A socialización. Teorías sobre a socialización. Axentes de socialización. Socialización e ciclo de vida (as idades como construción social). A resocialización.        |
| Tema 6. Conceptos e proxección social                      | Concepto de rol. Concepto de status. Conxunto e conflito de roles. Tipos e inconsistencia de status.   |



|   |  |
|---|--|
| Tema 7.- Control social, desviación e delito                                    | Conceptos importantes. Sistemas de control social. Teorías da desviación (e o delito). Enfoques centrados no individuo. Enfoques bioloxicistas. Enfoques psicoloxicistas. Enfoques sociolóxicos. Perspectivas feministas.  |
| Tema 8. Sistemas de estratificación social                                      | Introdución. Sistemas de estratificación. Perspectivas básicas para a análise da estratificación social na práctica. A clase social. A pobreza. A estratificación global, ou a globalización da pobreza e a exclusión. Correlacións da pobreza. Outras variables da estratificación. Movilidade social: conceptos e tipos.   |
| Tema 9. Natureza e sociedade  | Conceptos básicos para o estudo da poboación. Teorías do crecemento da poboación. Poboación, urbanización e medio ambiente. A urbanización como modo de vida. A socioloxía e o medio ambiente; conceptos importantes. Un novo impulso civilizatorio. Factores que inflúen no déficit medioambiental. Medio ambiente e sociedade do risco. O novo ambientalismo. Fitos do ambientalismo contemporáneo. Actitudes ante o problema medioambiental. Teorías sociolóxicas sobre o medio ambiente. Medio ambiente e turismo. |
| Tema 10. Os ladrillos da sociedade: grupos, redes, organizacións e institucións | Os grupos sociais. As organizacións formais. A análise das organizacións. Liderazgo, poder e autoridade nos grupos sociais e as organizacións. A organización burocrática e ol mundo moderno (a burocratización del mundo). As organizacións como sistemas abertos que interactúan co entorno. As principais institucións sociais.   |
| Tema 11. Cambio social e cultural   | Teorías sobre o cambio social. Factores e condicións do cambio social. Os axentes do cambio social. Planificación social. Industrialización, desenvolvemento e modernización. A posmodernidade.  |
| Tema 12. O conflito social  | Conceptualización e diversidade tipolóxica. Permanencia e intensidade dos conflitos sociais. Principais teorías. A dinámica centro-periferia.  |
| Tema 13. Movementos sociais   | Características. Clasificación dos movementos sociais. Principais teorías. Elites e líderes sociais. Os grupos de presión. O voluntariado e o movemento asociativo. Movementos sociais e perspectiva de xénero.  |
| Tema 14. Comportamento colectivo  | Concepto e formas. A multitude, as masas e os públicos. Diversas teorías. A propaganda. A opinión pública.   |
| Tema 15. A globalización  | ¿Que é a globalización?. Dimensións da globalización. Globalización e sociedade do risco. A sociedade mediática. Tendencias e perspectivas de futuro.  |

| Planificación           |  |   |                         |              |
|-------------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas   | Competencias / Resultados  | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Lecturas                | A1 A3 A5 A6 A8 B17<br>C3 C6 C8   | 0                                       | 20                      | 20           |
| Proba obxectiva         | A1 A3 A5 A6 A7 A8<br>A11 A12 B1 B3 B4 B5<br>B8 B10 B11                   | 3                                       | 20                      | 23           |
| Recensión bibliográfica | A7 A12 A17 B3 B4 B5<br>B8 B10 B11 B21 B22<br>C1 C3                       | 2                                       | 10                      | 12           |
| Sesión maxistral        | A1 A3 A5 A6 A7 A8<br>A11 B1 B6 B7 B8 B10<br>B11 B13 B14 B21<br>B22 C1 C4 | 50                                      | 11                      | 61           |



|                        |   |    |   |    |
|------------------------|---|----|---|----|
| Traballos tutelados    | A7 A8 A11 A12 A17<br>B2 B3 B4 B5 B8 B10<br>B11 B12 B16 B17<br>B19 B20 B21 B22 C1<br>C3 C4 C6 C7 | 20 | 9 | 29 |
| Atención personalizada |   | 5  | 0 | 5  |

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías            |  |
|-------------------------|--|
| Metodoloxías            | Descrición   |
| Lecturas                | Lectura, por parte do alumno, de textos fundamentais ou relacionados coa materia, de entre os indicados polo profesor e, no seu caso, propostos polo propio alumno.  |
| Proba obxectiva         | Os alumnos terán que superar un exame nas datas oficialmente establecidas. Dito exame constará de dúas partes, unha para a avaliación dos coñecementos adquiridos nas clases presenciais e outra que realizarán apoiados nos resumos das lecturas que levaran a cabo.  |
| Recensión bibliográfica | Os alumnos deberán presentar, individualmente e por escrito, unha recensión ou análise de contido de dúas lecturas ou textos convidados co profesor. Poderán ser citados polo profesor para comentar ditos contidos.   |
| Sesión maxistral        | É a explicación por parte do profesor dos contidos da materia na aula. Ocasionalmente apoiarase en soporte visual. As clases son para entender os conceptos e as teorías e plantexar posibles dúbidas sobre os mesmos. Durante o curso poderanse realizar seminarios, conferencias, coloquios e xornadas relacionadas con temas obxecto da materia, aos que os alumnos deberán asistir, existindo a posibilidade de que nos exames se poidan incluír algúns dos temas tratados en ditas actividades.   |
| Traballos tutelados     | Os alumnos, de forma individual ou colectiva (non máis de tres) realizarán un traballo. Estes traballos estarán dirixidos ou tutelados polo profesor. Os traballos servirán para avaliar e, no seu caso, liberar esta parte da materia. A dirección ou tutela efectuarase de forma individual no despacho do profesor ou colectiva nos días de clases non presenciais. Para a elaboración destes traballos os alumnos apoiarase na bibliografía especializada existente para cada un dos diferentes temas así como en proxectos levados a cabo por distintas institucións. A bibliografía será a que, para cada caso, recomende o profesor ou propoñan os alumnos.<br><br>Esta metodoloxía está orientada á aprendizaxe da materia e a que os seus contidos sexan aproveitados polos alumnos en relación coas competencias que teñen que adquirir os mesmos e que se especifican no epígrafe correspondente desta memoria e no apartado de ?Competencias? desta materia. |

| Atención personalizada                         |  |
|--|--|
| Metodoloxías                                   | Descrición   |
| Recensión bibliográfica<br>Traballos tutelados | Recensión bibliográfica: O alumno realizará dúas recensións, nas que deberá realizar unha recensión, un abstract e as palabras clave. O profesor indicará a forma idónea de levar a cabo o anteriormente dito para que o alumno adquira as habilidades necesarias para a realización de dito cometido.<br><br>Traballos tutelados: O alumno realizará un traballo sobre algún tema incluído no programa. Realizará tamén traballos nas clases interactivas, utilizando datos de organismos de interese sociolóxico (CIS, INE, IGE...). O profesor atenderalle en tódalas consultas necesarias para a aprendizaxe na utilización de datos e na elaboración de investigacións e estudos.<br><br>Atención personalizada: O alumno poderá consultar tódalas dúbidas e inquietudes científicas que lle plantea o programa. Desta forma, o profesor tratará de incentivar a súa imaxinación sociolóxica. |

| Avaliación   |                           |            |               |
|--------------|---------------------------|------------|---------------|
| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
|              |                           |            |               |



|                         |   |  |    |
|-------------------------|---|--|----|
| Proba obxectiva         | A1 A3 A5 A6 A7 A8<br>A11 A12 B1 B3 B4 B5<br>B8 B10 B11  | Os alumnos terán que superar un exame nas datas oficialmente establecidas. Dito exame constará de dúas partes, unha para a avaliación dos coñecementos adquiridos nas clases presenciais e outra que realizarán apoiados nos resumos das lecturas que levaran a cabo.  | 40 |
| Recensión bibliográfica | A7 A12 A17 B3 B4 B5<br>B8 B10 B11 B21 B22<br>C1 C3  | Os alumnos terán que presentar, antes do día establecido para o exame, individualmente e por escrito, catro recensións ou análises de contido de catro pequenas lecturas ou textos que marcará o profesor. Poderán ser citados polo profesor para comentar ditos contidos.   | 20 |
| Traballos tutelados     | A7 A8 A11 A12 A17<br>B2 B3 B4 B5 B8 B10<br>B11 B12 B16 B17<br>B19 B20 B21 B22 C1<br>C3 C4 C6 C7 | Os alumnos, de forma individual ou colectiva (non máis de tres) realizarán un traballo, que entregarán antes da data do exame, sobre algún dos temas ou aspectos contidos no programa. Levarán tamén a cabo traballos, nas clases interactivas, utilizando as novas tecnoloxías. Todos estes traballos estarán dirixidos ou tutelados polo profesor e servirán para avaliar e, no seu caso, liberar esta parte da materia. | 40 |

### Observacións avaliación

As notas que superen o aprobado en calquera dos apartados (proba obxectiva, recensión bibliográfica e/ou traballos tutelados) na convocatoria ordinaria gardaranse para a convocatoria de xullo.

Aqueles alumnos que teñan semipresencialidade ou algún tipo de excepcionalidade legalmente concedida para vir a clase, que falen co profesor a comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

### Fontes de información

|                                    |  |
|------------------------------------|--|
| <b>Bibliografía básica</b>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Iglesias de Ussel y Trinidad Requena (2005). Leer la sociedad. Una introducción a la Sociología General . Madrid.Tecnos</li> <li>- Lenski, G. y otros (1997). Sociedades humanas. Introducción a la macrosociología. Méjico. Mc Graw-Hill</li> <li>- Giddens, A ( 2002). Sociología. Madrid .Alianza</li> <li>- Horton, P.B. y Hunt, C.L (1988). Sociología. Méjico. Mc Graw-Hill</li> <li>- Macionis, J.J. y Plummer, K (2004). Sociología. Madrid. Prentice Hall</li> </ul> |
| <b>Bibliografía complementaria</b> | Puntualmente,nalgúns dos temas,proporcionarase ao alumno algún texto específico dun libro ou revista científica.   |

### Recomendacións

**Materias que se recomenda ter cursado previamente**

**Materias que se recomenda cursar simultaneamente**

**Materias que continúan o temario**

### Observacións

O contido desta materia dotará aos alumnos dos coñecementos necesarios para cursar posteriormente Socioloxía da Cultura e do Patrimonio.

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías